

Kayëta ir Şak in Lilaya in

Akayëta aŋo Şak, asëfan abat ar Axwën Yesu, yëgwën babi bërëwâk bën, ðek ang şapërëra këni ed ex Owun or Bërom ak. Paß gë akayëta ano sëyali këbi end ekwëta do gë end bandixa eŋ. Mëŋ yëgwaxën ko mëne: ax gi ex na mocus axayëanaxik an do eyo ŋan ar gë napul an fo. Bëte ayëgw ko mëne ar balëkënalind cale an, kadacëlexo aniw andexëm aŋ, mëne ngëŋ tebëlexo asëk ayeyandërand fo in. Bëte kërexo dafënarand na. Do angëmëne ar şotërak hi ko, diyindëlexo benjekax gë napul irexëm in.

Er ex gër akayëta in:

End orenik do gë oñandi oñëŋëxax eŋ: 1.1-27.

End epëb ed bëla el, ekwëta el, do gë bandixa eŋ: 2.1-26.

End ekamën ed eyeyan el do orenik or yaŋ eŋ: 3.1-18.

End ekwëyëta ed ndafënan do gë odenar eŋ: 4.1-12.

End bër gë napul eŋ: 4.13-5.6.

End ebuŋan do gë cale eŋ: 5.7-20.

Ecëmar el

¹ Wëno Şak, ariyenin ar Kaxanu do gë Axwën Yesu Kërisët an, këŋun yëgwënëlin d wën bandëwëra Epëxw gë baki band bulunda ir Kaxanu band yëcarëk baŋ. Aşëma këmun şëmand!

End ekwëta do gë orenik eŋ

² Bëmaÿe bëndam, nëngandërayindëleŋun mbaŋ në end batëy bandanjëm band këŋun ſatënëgund eŋ.

³ Nangiŋ mëne mondako kën sëyand ebuŋa el angëmëne ekwëta edewën el ga xemëk bayik gër atëy.

⁴ Xarak, ebuŋa el afo ex ŋata andiyen andexëm aŋ en gixën bër gë ola or faÿayak, bër ſenene gër ex yo, do ŷoweÿ an can na.

⁵ Angëmëne ang hi, abat exo can orenik ol, karaleŋo Kaxanu, mëŋ ar këŋo yëlënd ayël fo ar ex yo, xarak aŋo dexëra ex na; do ayël dëŋ këŋo yël.

⁶ Barikan karaleŋo de gë ekwëta, gë oŋëpëgënan këm gayik ar kë xarand gë oŋëpëgënan an, ang men ond angwëngw ond kë ſangënënd do kë xaninënd ekoc fo hi ko.

⁷ Ala arako rako an kërexo yëland na ŷeÿ ko ſot na gër Axwën:

⁸ ar kë sëkwanënd exo tana anjëlan amat fo hi ko, ar kalay-kalay gër dek bandixa bandexëm hi ko.

End axaÿënaŋik do gë ar gë napul eŋ

⁹ Imaÿe ikëreceŋ ind xaÿënëk iŋ, nëngandërayindëleŋo gayik Kaxanu këŋo yëlënd or gapak ol.

¹⁰ Barikan imaÿe ind ex gë napul iŋ nëngandërayindëleŋo gayikako në end Kaxanu ko banaxënënd ga nang ko mëne axuca ko xuca ang opëtëfët od ondës fo.

11 Ax gi ex na nde and kë fën eñan aŋ, oyat oyëkax ok añañën kë hañënënd ondës oŋ, opëtëfët ok ex binira do oye orexëm ol ex biw̃? Ata mondako fo ex end ar gë napul eŋ, abiw̃ ko biw̃ gër bandixa bandexëm.

End banañëta eŋ

12 Nëngandëralindëleŋo ar kë buŋand gër atëy an! Enimin, ar buŋak gër atëy aŋ, Kaxanu afupa këŋo fupand gë ekamote ed angora el, mène ngëŋ aniyan and din ir din and bëya ko ayël këbi yël bër haŋ këŋo aŋ.

13 Ala ar këŋo naŋëtand an, kërexo dend na: «Kaxanu ke naŋëtënd!» Gayikwa eñëŋënaŋ gematak ax kor na eŋo naŋët Kaxanu. Bëte mëŋ dëŋ ala gabatak aŋo naŋëtënd na.

14 Barikan ala kala gë andexëm ko naŋëtayand, and ko yëlaya gër er ŷandi këŋo, do gër er ŷetëyët këŋo aŋ.

15 And ko sëf ala oñandi oñëŋënaŋ aŋ, oñandi oko kë rëwënd eñëŋënaŋ eŋ, do eñëŋënaŋ eŋ and kë fanëta aŋ ex mëlawa ecës el.

16 Wën bëmaŷe bënd ke balënd mbaŋ bëŋo, këren yifayand na:

17 oyël oxëbënënaŋik, gë oyël oyekax or ex yo, yaŋ gër Faba ir bangoben kë xaniwënd. Mëŋ axo nëngwëtand na, axo dlobënd na.

18 Gayikako Kaxanu, mëŋ dëŋ faŷëk gër emëkw edexëm ex gi mondako, gë eyeyan ed dal el rëw këbo, ene gixëne bëyanar gër dek bebër nëcëtëgu ko do xwën ko bën.

End ebaxët ed eyeyan ed Kaxanu eŋ

¹⁹ Wën bëmaÿe bënd ke balënd mbanj bëno, nangin mëne ala kala gilexo ar ÿandëk ebaxët, ar legëk eyeyan, ar ax koÿënd na aÿand.

²⁰ Gayikwa oxoÿ or ala ol ax dind na er ex şenene gër Kaxanu in.

²¹ Bëte, ga kën xwëÿëtand ako emuyaraxik end ex yo, do eññënax end ex yo, kwëtayayin gë onden onjekax eyeyan ed Kaxanu, ed lëgëk gër owëkw orewën el, eyeyan ed xorëk enun pexën el.

²² Këren yifayand na gë andewën, diyindën ari dëñ ang kër rend eyeyan ed Kaxanu ak, këren baxëtënd na abaxët fo.

²³ Enimin, angëmëne ala exo baxëtënd Eyeyan ed Kaxanu el do axo dıyand na ang kër rend ak, er hi ko ang ar kër nëkonënd dëxas irexëm in në anangoye fo do ko watayand ang hi ko ak.

²⁴ Barikan and ko nëkonaya añ, atañ exo kwëya ang hi ko ak, and ko ye añ.

²⁵ Barikan ar kër yëkwand gër acariya and şenene an, acariya and kër yëlënd orëyaya añ, abalëkënali ko balëkënalind er ko watënd in. Ari ko rind ang kër rend ak, axo baxëtënd na abaxët fo do kwël exo kwëya. Ata ala ajo anëngandëra kër ÿana eño nëngandërand gër dek beber ko rind.

²⁶ Angëmëne ala exo yëland mëne aşalek hi ko xarak asëk ayeyandërand fo wër këno, mëñ dëñ kër yifayand. Ata cale indexëm ino ofëcak këm ex.

²⁷ Cale imënëk in, ind ex d'al gër lëngw Faba Kaxanu in ex: edacët ed gër ocëmu bëtox bëndëkak, gë bësoxari bësebëta sebëta el do gë ekwëÿëta ed dek betëmbak bend gër ngwën el.

2

End epëb do gë eyaf ed bela eŋ

¹ Bëmaŷe bëndam, epitëndër ed bela ax gi ex na gër ekwëta ed xwëta këno Yesu Kërisët, mëŋ ar ex Axwën ar gë enjaran an.

² Gako bela bëxi eni dilëli gër amara andewën: aŷanar an exo dënaw anëna and kaŋe, do exo cudaw banjëm banjekax; axinëm an exo gi axaŷënaxik, do exo cudaw mëŋ bëte banjëm bamuyaraxik.

³ Ata wën eŋun bal nëmëc end ar gë banjëm banjekax eŋ do eno pel: «Wëj yow ey ñëpa ro gër ed këni ŷëpand bër gapak!» Barikan eno pel axaŷënaxik an: «Wëj cëŋ yel ey kwëşax fën!» ba «Ñëpal gër ebar ro, gër ed këme wëñërand ro!»

⁴ Ax gi ex na nde epitëndër ed bela el ex mondako? Do ax gi ex na nde bëxiti bësëmbak hi kën?

⁵ Wën bëmaŷe bënd ke balënd mbaŋ bëŋo, awël nde: Ax gi ex na nde Kaxanu yata këbi bër ex bëxaŷënaxik ogës od bela bër gër ngwën ro bën? Ax gi ex na nde mëŋ yata këbi eni cotaxën mbaŋ ekwëta el? Ax gi ex na nde mëŋ yata këbi eni gixën şëf gër owun or beya këbi bër ñan këŋo ol?

⁶ Barikan wën, aşëfënin këno şëfëninënd axaŷënaxik an! Ax gi ex na nde bër gë napul bën këŋun rixërand? Ax gi ex na nde bën këŋun wëland gër kiti?

⁷ Ax gi ex na nde bën ex bër kë renand oŷac oyekax or yël kënun Kaxanu ol?

⁸ Enimin, şenene kën rind angëmene asëf sëf kën er kë rend acariya and Emun in gër Oñëgw Omënëk: «Balindëlexi end aşandax eñ ang ki balënd end gaf irey ak*.»

⁹ Barikan angëmene pit pit kënëbi fëbënd bela bën, aŵen kën ŵenënd do acariya añ anëka sëra kënun ga lif kën ako.

¹⁰ Enimin ar kë sëfënd dek er rek acariya in, barikan exo dif apela amat, anëka lif ko dek acariya añ. Ar kë lif apela amat xarak aye sëf ko dek bacëxen bañ, acariya añ anëp këjo nöp gayik dek bapela bañ lif ko.

¹¹ Gayikwa ar rek: «Ax gi ex na mondi orekar an» fo rek bête: «Ax gi ex na monawñ ala». Awa angëmene wëj ay di ex na orekar ol barikan eyo dawñ ala, anëka wëndëra këy pab acariya añ.

¹² Awa mëñ ex, yeyandërayindën do diyindën beÿ bën ang bela bër kënëbi xiti gë acariya and kë yëlënd orëyaya fo ol.

¹³ Gayikwa ar kë xitind gë axaÿënan këm an, Kaxanu gë axaÿënan këm këjo xiti mëñ bête. Barikan axaÿënan in wëñak kiti in.

End ekwëta eñ

¹⁴ Bëmaÿe, inewña këjo fëca ar kë rend mëne aşot şot ko ekwëta an xarak ekwëta elo ax gi ex na gë bandixa? Afexën nde këjo fexën ekwëta elo?

¹⁵ Angëmene imaÿe in, hi ko itoşan, hi ko itoxari, exo can banjëm band ko şudfa, ba exo can er ko yamb key yo key in,

---

* 2:8 2.8 Andolewit 19.18

¹⁶ do abat ang hi kën ak eņo pel: «Awa gwëre, yeyin gë emëkw eyemax! Ayem kë yemënd de, cudarayin do yambërayin xali en med!» Gayikako mën dëņ aņo yël ex na er ŷapëk in, ofëcak nde ex na?

¹⁷ Ata mondako fo ex de end ekwëta eņ: ekwëta ecësëk ex angëmëne ar şotëk an ŷoweŷ axo dixënënd na.

¹⁸ Barikan bamat ala kë re na: «Wëj ekwëta el şot këy do wëno bandixa baņ. Masinële ekwëta edey ed gë bandixa këm el, ata wëno gë bandixa bandam baņ këmi ŵasin ekwëta el.»

¹⁹ Ax gi ex na nde aŵa ŵa këy mënë Kaxanu ibat fo ex? Awa aye yek: bëyël bën bëte aŵa ŵa këni eņo do këbi rëgëndërand.

²⁰ ŷandi ki nde ey nang wëj ar gë onden okafëxaf ajo mënë ekwëta ed ar ax dind na bandixa banjekax el gë ofëcak këm ex? Axi ñandi ex na nde ey nang?

²¹ Ay nang ex na nde mënë Abëraxam, axarëk arebi an dëņ, në end er ri baxo in hixën ko ar şenene gër ogës od Kaxanu? Ga ŵed baņo asëñiŵ Isak eņo cadaxa gër angëb.

²² Wat kën mënë ekwëta el do gë bandixa baņ andamat bax riyenind ex paŷayaxën ekwëta el.

²³ Mondako ñata bax Oñëgw Omënëk od rek: «Abëraxam, ga xwëta baņo Kaxanu hixën ko ar şenene gër ogës odexëm✧.» Do në eņo këno ŵacaxënënd lawo ir Kaxanu.

²⁴ Watin mënë në end bandixa band ri ko, ko hixënënd ala an ar şenene gër ogës od Kaxanu, ax gi ex na gë ekwëta el fo.

✧ 2:23 2.23 Añanar 15.6

²⁵ Bête asoxari ar hi bax aŷacaxik ar bano w̄acënd Raxab an, ahi hi baxo ar ŷenene gër ogës od Kaxanu nê end bandixa band ri baxo. Ga xaca babi wa bêrolaw̄ën Bëyisërayel bën do fel babi eni maŷi fëña iŷëxe.

²⁶ Angëmëne eman end ala eŷ, onjën këm ex, ecësëk ex. Andamat ex end ekwëta eŷ, angëmëne gë bandixa këm ex, ecësëk ex.

3

End aniw̄ eŷ

¹ Bëmaŷe bëndam, këren gi na fa dek bësëyali fo. Nangin mëne kiti ind biyi bësëyali in gë pit fo kē yëka.

² Biyi dek alif këne lifënde bandanjëm. Angëmëne ala ex na ar bayik ax dîfënd na gër eyeyan, anëka faŷaya ko gër or ŷenene. Axor ko xorënd exo mëlaya dek eman endexëm eŷ.

³ Angëmëne ayapën kënëbe yapënënde dun opanac ok eni maxënënd eni di er ŷandi këbo in, gë beman bendebën ak kënëbe lasënde.

⁴ Bête awat nde wat kën okuluŷ ok: ado ga rafëk yo, ado ga kē fimërand bongoc botëm fo, gë amërëŷaya atil kē xasënd gand ed këŷo ŷandi ahëreli an.

⁵ Andamat ex end aniw̄ eŷ: ado ga hik esil gër eman, barikan bebësëm kē soŷanand. Bête watin mëne ingodux itil kē ŷorënd akwët atëm!

⁶ Xarak aniw̄ aŷ ex bête xodux ex, ngwën ind betëmbak ex. Aniw̄ aŷ wal ir eman ex, barikan abuyarën kē buyarënënd dek eman eŷ, do aŷor kē ŷorënd ola ol gë xodux or kiti ol.

⁷ Owăcar or ex yo, hi këni or xada-xada, hi këni or gër men, hi këni facël, ala an axor xor ko ebi nambin, do ari dëŋ ri ko mondako.

⁸ Bari aniw̃ aŋ, ala ax kor na ex nambin: eñigënaxik end ala ax korënd na ex; yer ongwëc ond kë law̃ënd fo ex.

⁹ Gë aniw̃ aŋ kënëŋo şalende ar hik Axwën arebi do Faba irebi an. Bëte gë aniw̃ aŋ fo kënëbe xarende bela bër ri këbi Kaxanu gër eñaw̃ endexëm bën.

¹⁰ Në etëỹ ebat kë şanëgund obetak ol do gë ekare el. Awa bëmaŋe, ax ñap ex na ex gi mondako.

¹¹ Në añësa amat nde kë şanëgund men onëngax oŋ do gë men ombax oŋ?

¹² Bëmaŋe, andan aŋ ax dëw̃ënd na oyarëka; atëx and reseŋ aŋ ax dëw̃ënd na ondan. Gër añësa and men ond gë ongal ax canëgund na men onëngax.

End orenik eŋ

¹³ Noŋo renik, do noŋo ex ar gë onden an, mërëxand irewën? Awa ala ajo necëtindëlexo bandixa banjekax bandexëm baŋ gër ola or şenene orexëm, gë obëngw or onden do gë orenik.

¹⁴ Barikan angëmëne gër owëkw orewën xëñëk wayët oyakëraxi, gë oxoŋ, ba gë ebal ed gaf irewën fo el, këren dafënarand na. Gayikwa angëmëne mondako ex, end dal eŋ kën şonënd në enëgwëş en.

¹⁵ Orenik olo ax gi ex na or xaniwëk yaŋ gër orën: orenik or gër ebar ro fo ex, or ala fo ex, or şabucara ex.

¹⁶ Enimin, gër ed ex oyakëraxi do gë ebañër, na fo kè hind bëte bend şode-şode beñ, do gë etëmbak end ex yo.

¹⁷ Barikan orenik or xaniwëk yañ gër orën ol er ex gë owënëk, gë aketëxeta, gë angwëlëra, gë onden, gë axayënan isëm, gë benjekax, gë epitëndër këm, gë orenik or dal, do gë eññëanax end şonayak këm.

¹⁸ Xarak, bër şenene bën kè nefënd aketëxeta añ gë ola or bëraketëxeta bën.

4

End oxalay-kalay eñ

¹ Feye wa kè xaniwënd batakëra bañ do gë oxeÿër oñ mërëxand irewën? Ax gi ex na nde bebër ñan kën bën kè xaxërënd dek eman endewën eñ?

² Er ñan kën in, an cotënd na, ata en dëb gë oyakëraxi ol, eno daw ala; barikan ÿoweÿ an cotënd na. Ata en baş oxeÿër oñ do gë batakëra bañ, bari ÿoweÿ an cotënd na gayik ano karand na Kaxanu.

³ Ado eno kara, añun yakalind na gayik ang kën xarand ak, ax ye ex na. En dixënënd bebër ñan kën këno xarand.

⁴ Ata wën ang bër rind orekar fo hi kën! An nang ex na nde ar ñanëk ngwën an, Kaxanu aşus këño şusënd? Awa ar faÿëk gër emëkw edexëm exo gi añan ar ngwën an, awa arangoÿëra and Kaxanu hi ko.

⁵ Ako nde yëla kën are fo kè rend Oñëgw Omënëk ok: «Kaxanu añan ñan këño, xali këño

yakêraxind angoc and yêl kêbo aŋ exo dëg gër ola orebi aŋ.»

⁶ Barikan oyekax or yêl kêbo ol rafêk nêmec, ang kê rend bête Oñëgw Omênëk ak:

«Kaxanu aŵereli kêbi wêrelind bër kê rafênarand bën,
barikan oyekax orexëm ol kêbi yêlënd bër kê banand bën[☆].»

⁷ Awa mayindën aŵa end Kaxanu eŋ; ŋêpindën end şabucara eŋ, ata kêŋun hër caw.

⁸ Têkayino Kaxanu ata kêŋun sêka mënŋ bête. Wën bêwendëran bëjo, mênënin otaxan odewën ok, do wunëtin oŵëkw orewën oŋ, wën bër gë benjêw bënd kalay-kalay bëjo!

⁹ Nangin mène and xaŷën kën dëŋ ex, denitayindën, tesindën! Olêş orewën ol nëngwëtal ex otes, do onënga orewën ol nëngwëtal ex ecamina!

¹⁰ Banayin gër lëngw ir Axwën, ata kêŋun fela yaŋ.

End odenar eŋ

¹¹ Bëmaŷe, ax gi ex na mondenar andewën rewën aŋ. Ar kêŋo renand, ba kêŋo nêpënd imaŷe indexëm an, anêka ko renand acariya aŋ, do axiti ar acariya hi ko. Angëmëne axiti këy xitind acariya aŋ, axiti hi këy, ay bo ex na afëb ar acariya.

¹² Gayikwa abat fo ex anëcët ar acariya an, do mënŋ fo ex axiti an. Mënŋ gabat xorêk eŋo pexën ala an do eŋo nemin. Barikan wëj noŷo ngwa hi këy ga këyo xitind ako, aşandax?

☆ 4:6 4.6 Andorenik 3.34

End ndafënan ej

¹³ Awa gërëgako baxëtine, wën bër kë rend: «Doro ba ecan gër angol aŋo këne yeye, yer iniy iŋ këne ÿëpaxëye fën. Ari këne ÿana ene dinde bebër këne şotëraxëne napul, do mban këne şotëraye.»

¹⁴ Er këŋun hi ecan ecan in, an nang ex na? Enimin, er hi kën ang okëbina od kë şanayand, do kë nëkand təkër fo ex capëraxën.

¹⁵ Ecëñëxët er don rend: «Angëmëne Axwën an aŵa ŵa ko, aliya këne liyaye, do eŋo gë eŋo këne rife.»

¹⁶ Barikan gërëgako, ga kën soşanarand mëne bebësëm kën ri, arafënara fo kën rafënarand. Xarak, etoşanara end mondako el ax ye ex na gë təkër ak.

¹⁷ Awa ala an aŵëndëra ko ŵëndërand angëmëne exo nang anang edi ed enjekax el do axo dind na.

5

End bapela band bër gë napul ej

¹ Awa gërëgako, baxëtine wën bër gë napul bën! Tesin, keÿin mokeÿ gayik betëm këŋun wëcan!

² Napul irewën in iwërək ex, oyame ÿamak banjëm bandewën baŋ.

³ Kaŋe in do gë kodı irewën in ayaner yanerək. Ata ayaner ijo kë hi osede or këŋun lëxw gër kiti ol, do aŋas kë ÿana ex ŋasënd beman bendewën beŋ ang xodux fo. Yama gër bakey bapelatar baŋo nde şala kën en gi gë napul isëm!

⁴ Acosa and bër riyenik gër ocënga odewën do yambara kënëbi aŋ, këŋun lëxwënd mokey. Do otes od bër kë xanand beneda bendewën ok hatëk xali gër banëf band Axwën, mëŋ ar xorëk beŷ dek an.

⁵ Aliya liya kën gër ebar gë ecotëra ed napul, do gë bebër këŋun xëbënanënd el. Abët bët kën ang oŵacar or eŋaş fo.

⁶ Wën anëp nëp këno ar şenene an, alawŷ lawŷ këno, xarak mëŋ abaxo hëp na endewën eŋ.

End ebuŋan eŋ

⁷ Awa bëmaŷe, buŋayin xali yatir ko bakaw Axwën. Aŷan an ašeni ko šenind ebar el xali ex cënan beneda bend ko liyaxënënd beŋ. Abuŋa ko buŋand elod gë ecaša ebeja xali gë ekol, exo kanaraxën beneda tégët beŋ do gë bendundu.

⁸ Wën bête buŋayindën, kapinayindën gër oŵëkw orewën gayikwa akey and ko bakaw Axwën aŋ dam ex.

⁹ Bëmaŷe, këren dëxwërënd na këdi këŋun xiti Kaxanu. Axiti an cëŋ, gër ebët xwëša ko de.

¹⁰ Bëmaŷe, end toro eŋ do gë end ebuŋan eŋ, tëfëtelinëbi bëlawënel bër lawëndëraw babi Axwën bën.

¹¹ Are këne rende mëne bër buŋa bax bën abeta beta këni. Awël wël kën ang buŋa baxo Yob ak, bête anang nang kën ang hata baxo aniyand and yël baŋo Axwën ak. Gayikwa Axwën an gë axaŷënan hi ko, do monënga nënga ko✧.

¹² Bëmaŷe, ax gi ex na dëŋ monjaşaran, hik orën ol, hik ebar el, hik er ex yo. Deyindën tuŋ:

✧ 5:11 5.11 Yob 1.20-22

«Iyo» angëmêne iyo ex eyakal do deyindën «Ali» angëmêne ali ex eyakal këdi kën hi bër kiti.

¹³ Ala ar kë sorond mërëxand irewën an, calelexo. Ar gë onënga an, ñerëwëralexo ojékan od cale.

¹⁴ Ar şëxwërak an, macëlebi bëlëngw bër Amara bën. Do bën calenëleno sam eno nëm ogu gër owac or Axwën.

¹⁵ Cale ind gë ekwëta in afakën këjo fakën aşëxwëra an, do Axwën an ejo kanin. Angëmêne awendëra wëndëra ko, aseban këjo seban.

¹⁶ Awa putindën beñëñëx beñ andewën rewën an, do en calendërend, en pakaxën. Cale ind ar şenene in mban fangak.

¹⁷ Eli, ala ebaxo ang biyi ak. Barikan aşale şale baxo kërex tēb na, do ax tēb bana gër ebar xali xucak bëniy bëtas gë opacañ ocongibat.

¹⁸ Bëte ga şale ko gaşëxe, orën ol sēbēk, do ebar el şënanëk benedā beñ.

¹⁹ Bëmaşe bëndam, angëmêne ala exo nambëra xali exo şawëta dal in, do abat mërëxand irewën ejo bakaliw,

²⁰ nangëlexo mēne ar këjo wërëşët awendëran gër fēña ir nambëra ko an, aracēt ko racēt anıyan andexēm an gër ecēs, do beñëñëx bendanjēm ko laḫ.

Oniyan
Oniyan: Oniyan (New Testament+)

copyright © 2017 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Oniyan

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-04-29

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 29 Apr 2025 from source
files dated 29 Apr 2025

8b7902f3-5e35-5b89-86b2-c6da1be458b9